

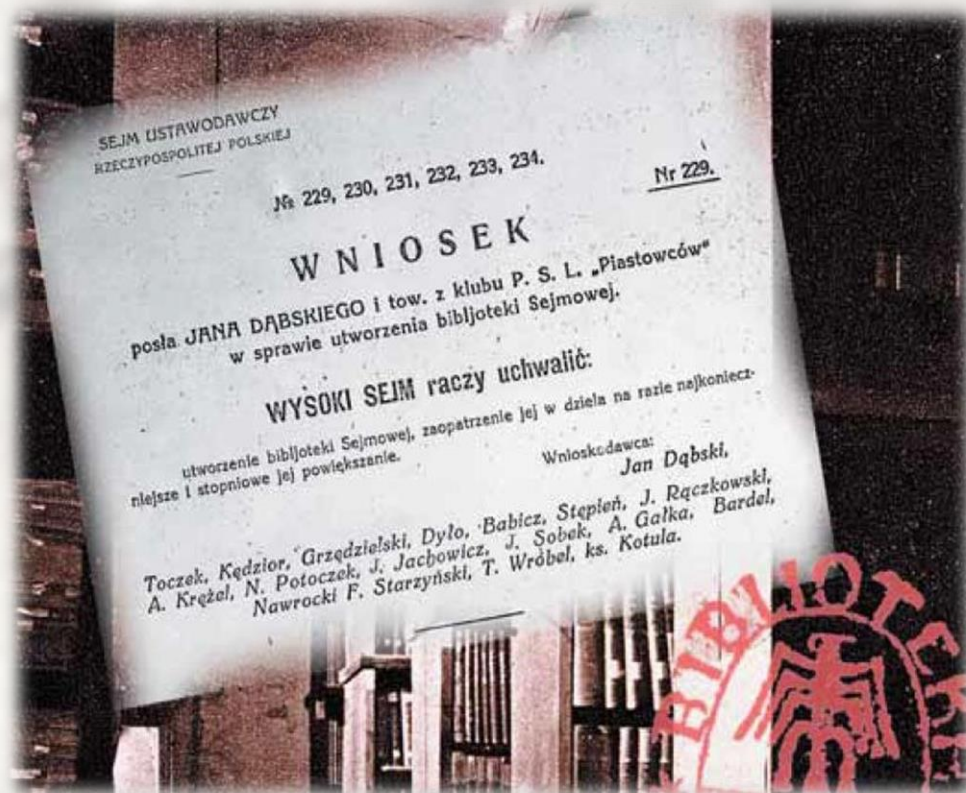

Charakterystyka zasobu Archiwum Sejmu oraz metody jego opracowania i udostępniania

dr Wojciech Kulisiewicz
Kancelaria Sejmu RP

XIV Ogólnopolskie Seminarium Archiwalne
Płock, 28-29 maja 2019 r.

Rys historyczny

XIV Ogólnopolskie Seminarium Archiwalne
Płock, 28-29 maja 2019 r.

Rys historyczny

318.

ZARZĄDZENIE MARSZAŁKA SEJMU

z dnia 29 września 1931 r.

STATUT ORGANIZACYJNY

BIURA SEJMU RZECZYPOSPOLITEJ.

Na podstawie art. 29 Konstytucji oraz art. 11 Regulaminu Obrad Sejmu, wprowadzam z mocą obowiązującą od dnia 1 października 1931 r. następujący Statut Organizacyjny Biura Sejmu Rzeczypospolitej:

§ 1.

Biuro Sejmu jest organem wykonawczym Marszałka Sejmu w zakresie spraw przez Konstytucję, ustawy i Regulamin Obrad Sejmu przekazanych.

§ 2.

Na czele Biura Sejmu stoi Dyrektor Biura Sejmu.

§ 3.

Biuro Sejmu składa się z:

I. Wydziału Prac Parlamentarnych (P. P.).

II. Wydziału Administracyjnego (A. A.).

III. Biblioteki i Archiwum Sejmu i Senatu (B. A.).

III. Biblioteka i Archiwum Sejmu i Senatu.

§ 12.

Biblioteka i Archiwum Sejmu i Senatu jest instytucją pomocniczą dla prac Sejmu i Senatu i w tym celu prowadzi księgozbiór wszelkich wydawnictw, dotyczących zakresu prac Sejmu i Senatu, ze szczególnem uwzględnieniem wydawnictw z dziedziny nauk społecznych, prawnych i ekonomicznych, udziela w tym zakresie informacji i materiałów, prowadzi czytelnię pism codziennych i periodycznych, oraz gromadzi i przechowuje wszelkie akta i dokumenty, które powstały i powstawać będą wskutek prac Sejmu i Senatu.

§ 13.

Na czele Biblioteki i Archiwum Sejmu i Senatu stoi Dyrektor Biblioteki i Archiwum Sejmu i Senatu. W sprawach administracyjnych Dyrektor Biblioteki i Archiwum Sejmu i Senatu otrzymuje zlecenia służbowe bezpośrednio od Marszałka Sejmu, zaś w sprawach potrzeb księgozbioru i archiwum — od Marszałków Sejmu i Senatu.

W skład personelu Biblioteki i Archiwum Sejmu i Senatu wchodzi urzędnicy i niżsi funkcjonariusze, mianowani, względnie przydzieleni, czy umówieni na te stanowiska w ramach etatów, budżetem Sejmu zakreślonych.

§ 14.

Biblioteka i Archiwum Sejmu i Senatu działa na podstawie specjalnego Regulaminu, wydanego przez Marszałków Sejmu i Senatu.

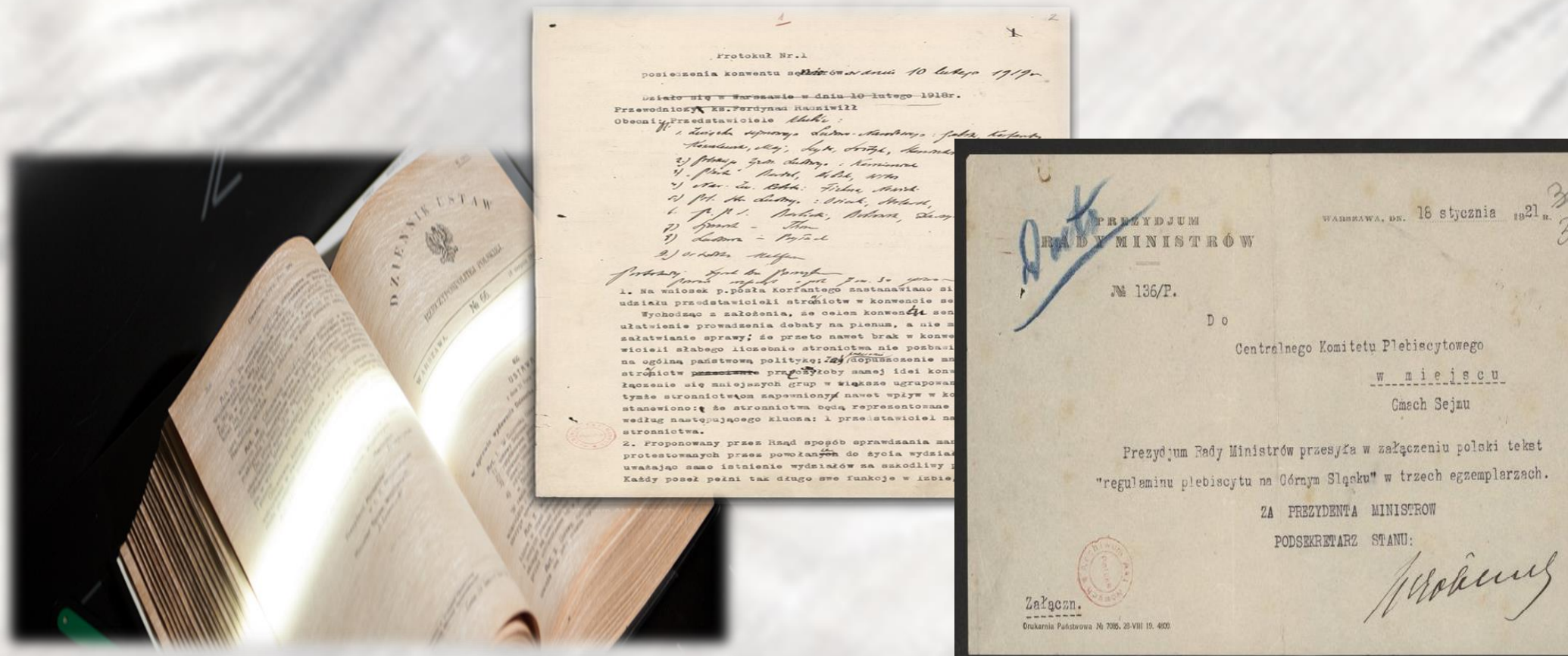
XIV Ogólnopolskie Seminarium Archiwalne
Płock, 28-29 maja 2019 r.

Rys historyczny

XIV Ogólnopolskie Seminarium Archiwalne
Płock, 28-29 maja 2019 r.

Rys historyczny

XIV Ogólnopolskie Seminarium Archiwalne
Płock, 28-29 maja 2019 r.

Rys historyczny

XIV Ogólnopolskie Seminarium Archiwalne
Płock, 28-29 maja 2019 r.

Charakterystyka zasobu Archiwum Sejmu

stan zasobu archiwalnego na dzień 31.12.2018

- **aktowa** - 1500,60 mb (*kat. A 1019,04 mb*),
- **nagrania dźwiękowe** z lat 1962 – 2018 – 68 965 jedn. (*taśmy szpulowe, kasety magnetofonowe, płyty CD i karty SD*),
- **nagrania wideofoniczne** z lat 1981 – 1982 i 1991 – 2007 – 5 128 jedn. (*taśmy VHS i Digital Betacam*),
- **fotografie** z lat 1919 – 2015 – 10 193 jedn. (zestawy tematyczne),
- **mikrofisze** z lat 1919 – 1939 i 1982 – 1984 – 1691 jedn.,
- **mikrofilmy** z okresu XVI – XVIII w. oraz lat 1919 – 1939 – 159 zwojów

Charakterystyka zasobu Archiwum Sejmu

dokumentacja aktowa

- posiedzenia Sejmu, Prezydium Sejmu, Zgromadzenia Narodowego oraz komisji sejmowych,
- zapisy ustaleń Konwentu Seniorów
- dokumentacja ustaw i uchwał Sejmu
- interpelacje i zapytania poselskie
- druki sejmowe
- akta sekretariatów marszałków i wicemarszałków Sejmu
- dokumentacja biur Kancelarii Sejmu oraz zlikwidowanych biur poselskich

Charakterystyka zasobu Archiwum Sejmu

dokumentacja audiowizualna

w tym m.in.:

- *nagrania obrad Sejmu,*
- *posiedzeń komisji*
- *podkomisji sejmowych*

(na uwagę zasługują nagrania foniczne obrad Okrągłego Stołu)

XIV Ogólnopolskie Seminarium Archiwalne
Płock, 28-29 maja 2019 r.

Charakterystyka zasobu Archiwum Sejmu

dokumentacja fotograficzna

zapis najważniejszych wydarzeń

szczególnie cenny zestaw zdjęć z wizyty w Sejmie papieża Jana Pawła II w czerwcu 1999 r.

XIV Ogólnopolskie Seminarium Archiwalne
Płock, 28-29 maja 2019 r.

Metody opracowania zasobu

- zasób archiwalny ewidencjonowany w **systemie ALEPH (moduł ARCHIWUM)**
- moduł Zarządzania Zasobami Cyfrowymi **ADAM**:
 - *pozwała na **zarządzanie zbiorami cyfrowymi** oraz ich **metadanymi technicznymi i opisowymi***
 - *w Archiwum Sejmu wykorzystywany przede wszystkim do tworzenia bazy zdjęć*
 - *jako standard opisu dokumentów przyjęto **format MARC 21** - z koniecznymi modyfikacjami wynikającymi ze specyfiki zasobu archiwalnego*

Opracowanie zasobu archiwalnego w systemie ALEPH na przykładzie fotografii

opracowanie w systemie ALEPH składa się z kilku etapów

Pierwsze dwa etapy są wspólne dla każdego rodzaju dokumentacji

Etap I - rejestracja spisu zdawczo-odbiorczego (*taki sam dla całej dokumentacji - bez względu na rodzaj nośnika*)

- stworzenie **rekordu opisu** spisu zdawczo-odbiorczego
- **elementy opisu** spisu zdawczo-odbiorczego:

data przyjęcia dokumentacji do archiwum, komórka organizacyjna przekazująca dokumentację, liczba jednostek, oznaczenie kadencji Sejmu, nr spisu zdawczo-odbiorczego (*generowany automatycznie*), język, daty skrajne, krótki opis zawartości materiałów, opis fizyczny materiałów, opis nośnika, pole uwag

Opracowanie zasobu archiwalnego w systemie ALEPH

- widok opisu spisu zdawczo-odbiorczego

The screenshot displays the ALEPH system interface for record ARS02-6071. The left sidebar shows a tree view with the following structure:

- ARS02 - 6071
 - OBIEKTY
 - pdf - Spis zdawczo-odbiorczy nr 1615 (og)
 - xlsx - Spis zdawczo-odbiorczy nr 1615 (mc)
 - ARS52 - 224917
 - EGZEMPLARZE
 - Kod kreskowy - B245378
 - Kod kreskowy - B245379
 - Kod kreskowy - B267458
 - Kod kreskowy - B267467
 - Kod kreskowy - B267475
 - Kod kreskowy - B267477
 - Kod kreskowy - B267478
 - Kod kreskowy - B267498
 - Kod kreskowy - B267499
 - Kod kreskowy - B267500
 - Kod kreskowy - B267509
 - Kod kreskowy - B267510
 - Kod kreskowy - B267529
 - Kod kreskowy - B267530

The main table displays the following fields and values:

Etykieta	<u>LDR</u>	---	-----	^^^^^nkm^a22^^^^^^a^4500
DatPrzyjęcia	<u>DPA</u>	---	<u>a</u>	2008-05-14
			<u>b</u>	Wydawnictwo Sejmowe
			<u>d</u>	2665
Kadenc(Ctrl-F3)	<u>KAD</u>	---	<u>a</u>	Sejm III RP. III kadencja
			<u>9</u>	pol
Kadenc(Ctrl-F3)	<u>KAD</u>	---	<u>a</u>	Sejm III RP. IV kadencja
			<u>9</u>	pol
Kadenc(Ctrl-F3)	<u>KAD</u>	---	<u>a</u>	Sejm III RP. V kadencja
			<u>9</u>	pol
Kadenc(Ctrl-F3)	<u>KAD</u>	---	<u>a</u>	Sejm III RP. VI kadencja
			<u>9</u>	pol
Nr s. zdaw.-odb	<u>001</u>	---	<u>a</u>	1615
Control No. ID	<u>003</u>	---	---	AS
Typ zawart.	<u>007</u>	---	---	kv^uu^
Dane kodowane	<u>008</u>	---	---	100625i20062010pl^ ^^^^^ 00 ^ pol c
Język	<u>041</u>	<u>0</u>	<u>a</u>	pol
Czas	<u>045</u>	<u>2</u>	<u>b</u>	2001
			<u>b</u>	2008
Treść/zawarto	245	<u>00</u>	<u>a</u>	Dokumentacja fotograficzna lat 2001-2008
			<u>h</u>	[zdjęcie]
Opis fizyczny	<u>300</u>	---	<u>a</u>	76042 zdj./jpg, + ok. 65000 zdj./jpg na CDROM
Nośnik fizyczn	<u>340</u>	---	<u>a</u>	Dokumenty cyfrowe na dysku przenośnym
Nośnik fizyczn	<u>340</u>	---	<u>a</u>	CDROM
Uwagi ogólne	<u>500</u>	---	<u>a</u>	Spis stopniowo wprowadzany do bazy

Opracowanie zasobu archiwalnego w systemie ALEPH na przykładzie fotografii

Etap II – wprowadzanie **pozycji spisu zdawczo-odbiorczego – (wydarzenia)**
(w systemie zwanych *egzemplarzami*)

- **informacje o wydarzeniu wprowadza się za pomocą formatki egzemplarza** uzupełniając ją o następujące **pola: opis** (*opis wydarzenia*), **kolekcja** (*wykorzystywane dla dokumentacji papierowej*), **typ materiału** (*teczka, tom, zdjęcie, kasetta itp.*), **sygnatury**, **statusu udostępniania** (*kategoria archiwalna*), **status opracowania** (*przed opracowaniem, opracowane, wybrakowane*), **numeru pozycji spisu** oraz **daty wpływu do Archiwum**.

Opracowanie zasobu archiwalnego w systemie ALEPH

- widok formatki egzemplarza

1. Szczegóły

2. Dane ogólne (1)

3. Dane ogólne (2)

4. Dane czasopisma

5. Poziomy numeracji

Kod kreskowy

B245378

Status udostępnian

01

Podbiblioteka

AR

Status opracowania

Kolekcja

162

Numer.poz.1:A (tom)

1

Numer egzemplarza:

Numer.poz.1:B (zeszyt)

Typ materiału

ZDJ

Powiązanie HOL:

0

Typ 85X/Nr wiążący

0

Sygnatura tymczas

Sygnatura

Sygnatura podręczna

1615/1

Opis

1. posiedzenie Sejmu VI kad., dzień 1

Opracowanie zasobu archiwalnego w systemie ALEPH na przykładzie fotografii

Etap III - Opis pozycji spisu zdawczo-odbiorczego (wydarzenie, grupa zdjęć)

- **elementami opisu grupy zdjęć** czy **wydarzenia** są m.in.: data wydarzenia, autor zdjęć, opis zawartości, opis fizyczny i informacje dotyczące nośnika (*czy są to odbitki, negatywy, pozytywy czy pliki cyfrowe*), hasła rzeczowe i osobowe
- **hasła rzeczowe** działają na zasadzie tagów (**słów kluczowych**) i są wykorzystywane w procesie wyszukiwania informacji

Opracowanie zasobu archiwalnego w systemie ALEPH

- widok opisu grupy zdjęć (wydarzenia)

Etykieta	<u>LDR</u>	—	—	^^^^^nkm^a22^^^^^^a^4500
Kadenc(Ctrl-F3)	<u>KAD</u>	—	<u>a</u>	Sejm III RP. II kadencja
			<u>9</u>	pol
Typ zawart.	<u>007</u>	—	—	kv^uu^
Dane kodowane	<u>008</u>	—	—	100902i20062010pl^ ^^^^^ 00 ^ pol c
Czas	<u>045</u>	<u>1</u>	<u>b</u>	1996-03-26
HG osobowe	<u>100</u>	<u>1</u>	<u>a</u>	Łożyński Leszek
Treść/zawarto	<u>245</u>	<u>00</u>	<u>a</u>	Wizyta królowej Elżbiety II w Sejmie RP
			<u>h</u>	[zdjęcie]
Opis fizyczny	<u>300</u>	—	<u>a</u>	7 zdj., 85 kl. neg., 85 kl. poz.
Nośnik fizyczn	<u>340</u>	—	<u>a</u>	Odbitki fotograficzne
Nośnik fizyczn	<u>340</u>	—	<u>a</u>	Negatywy fotograficzne
Nośnik fizyczn	<u>340</u>	—	<u>a</u>	Pozytywy fotograficzne
Osoba	<u>600</u>	<u>14</u>	<u>a</u>	Elżbieta II
			<u>d</u>	(1952-)
Instytucja	<u>610</u>	<u>24</u>	<u>a</u>	Królowa Wielkiej Brytanii
Powiązanie	<u>LKR</u>	—	<u>b</u>	229270
			<u>a</u>	ITM
			<u>l</u>	ARS52
			<u>v</u>	173

Opracowanie zasobu archiwalnego w systemie ALEPH na przykładzie fotografii

Etap IV - opis zdjęcia z podłączoną kopią cyfrową (*stworzenie opisu wybranych zdjęć do którego zostanie podłączona cyfrowa kopia zdjęcia lub kilku zdjęć*)

- **elementy opisu zdjęcia** - podobne jak przy grupie zdjęć
- do opisu **podłącza się cyfrową kopię obrazu** (format **JPEG** rozdzielczości **300 dpi**)
- **powiązanie ze sobą wprowadzonych rekordów** (*pozycja spisu zdawczo-odbiorczego (jednostka inwentarzowa) z danym spisem zdawczo-odbiorczym, a pojedyncze zdjęcie (jednostka archiwalna) z danym wydarzeniem (jednostką inwentarzową)*)

Opracowanie zasobu archiwalnego w systemie ALEPH - widok opisu zdjęcia wraz z podłączoną kopią cyfrową

Etykieta	INDR	—	a	*****nkm^a22*****a^4500
Kadencj(Ctrl-F3)	KAD	—	a	Sejm III RP. II kadencja
			9	pol
Typ zawart.	007	—	—	kv^uu^
Dane kodowane	008	—	—	130619i20062010p ^ *****[00 ^ pol c
Język	041	0	a	pol
Czas	045	1	b	1997-04-16
HG osobowe	100	1	a	Łożyński Leszek
Treść/zawarto	245	00	a	Spotkanie wicemarszałka Sejmu Aleksandra Małachowskiego z delegacją Senatu Rumunii z przewodniczącym Petre Romanem
			h	[zdjęcie]
Seria/grupa	440	0	a	Spotkanie wicemarszałka Sejmu A. Małachowskiego z delegacją Senatu Rumunii z przewodniczącym Petre Romanem
Uwagi ogólne	500	—	a	Tyt. nadany przez katalogującego
Osoba	600	14	a	Małachowski Aleksander
			d	(1924-2004)
Instytucja	610	24	a	Wicemarszałek Sejmu
Osoba	600	14	a	Roman Petre
			d	(1946-)
Instytucja	610	24	a	Przewodniczący Senatu Rumunii
Powiększenie	LKR	—	a	ITM
			b	229270
			l	ARS52
			v	257
Powiększenie	LKR	—	a	UP
			b	8403
			l	ARS02
			n	Kontakty międzynarodowe : wizyty, spotkania, sympozja, konferencje
			m	Spotkanie wicemarszałka Sejmu Aleksandra Małachowskiego z delegacją Senatu Rumunii z przewodniczącym Petre Romanem

1. Sprawdź Rekord [Ctrl+U] | 2. Objasnienia Pola | 3. Wyświetl w WWW [Ctrl+O] | 4. Rekordy HOL | 5. Obiektv

Tytuły Obiektów

XIV Ogólnopolskie Seminarium Archiwalne
Płock, 28-29 maja 2019 r.

Metody opracowania zasobu - bazy Biblioteki Sejmowej w systemie ALEPH

Wybór bazy	Uwagi i komentarze
Wyszukiwanie przez indeksy	Wyszukiwanie przez słowa

Opis	Bazy bibliograficzne
	Katalog główny podkatalog - Wydawnictwa ciągłe
	Katalog klamrowy książek ze zbiorów głównych BS
	Katalog klamrowy książek ze zbiorów Wydziału ZHS
	Artykuły z wybranych czasopism polskich
	Nagrania z audycji telewizyjnych
	Nagrania z posiedzeń Sejmu RP
	Ustawy wykonujące prawo UE - baza UST
	Parlamentaria polskie 1919-1997
	Teksty konstytucji i innych dokumentów
	Stare druki
	Archiwum Sejmu, zdjęcia

XIV Ogólnopolskie Seminarium Archiwalne
Płock, 28-29 maja 2019 r.

Wyszukiwanie w bazie zdjęć

Wyszukiwanie proste

Wpisz słowo(a)	<input type="text" value="królowa"/>
Pole do wyszukiwania	<input type="text" value="Wszystkie pola"/>
Słowa sąsiadują?	<input type="text" value="Wszystkie pola"/>
<input type="button" value="Dalej"/>	<input type="button" value="Wyczyść"/>

Ogranicz wyszukiwanie do:

Typ zawartości:	<input type="text" value="wszystkie"/>	Od roku:	<input type="text"/>
Wskazówki do wyszukiwania:	<input type="text" value="Wydarzenie/poz.spisu"/>		

Jeżeli wybierzesz opcję **Słowa sąsiadują** to wyrażenie *ustawa rządowa* wyszuka tylko te rekordy, w których za słowem *ustawa* występuje słowo *rządowa*.

Wielkość liter nie jest brana pod uwagę. W taki sam sposób system odczyta słowo *ustawa* jak i *Ustawa* czy *USTAWA*.

Domyślnym operatorem logicznym między słowami jest AND. W wyrażeniach wyszukiwawczych możesz używać następujących operatorów logicznych: OR, AND i NOT.

Znak ? służy do maskowania części słów. Na przykład: *parlam?* wyszuka rekordy zawierające słowa: *parlament*, *parlamenty*, *parlamentu*, *parlamentarzysta*, *parlamentarzysty*.

Można też używać znaku ? by zamaskować środek słowa. Na przykład *parl?ment* wyszuka zarówno polską formę *parlament*, jak i angielską *parliament*.

XIV Ogólnopolskie Seminarium Archiwalne
Płock, 28-29 maja 2019 r.

Wyszukiwanie w bazie zdjęć - opis zdjęcia wraz z jego miniaturką

Opis bibliograficzny	Wybierz format: Pełny Skrócony Karta
Zasób	Wszystkie egzemplarze
Zawart.(Typ)	Zdjęcia (Zdjęcie - Kronika Międzynaro) DK (Dokument/Zdjęcie/Nagranie)
Sygnatura	● 1956/RPII/KM173
Kadencja Sejmu	Sejm III RP. II kadencja pol
Język	pol
Daty	1996-03-26
Autor	● Łożyński Leszek
Tytuł	● Przemówienie królowej Elżbiety II w Sejmie Rzeczypospolitej Polskiej [zdjęcie]
Grupa	● Wizyta królowej Elżbiety II w Sejmie RP
Uwagi	Tyt. nadany przez katalogującego
Temat	● Elżbieta II (1952-)
	● Zych Józef (1938-)
	● Stefaniuk Franciszek Jerzy (1944-)
Temat	● Królowa Wielkiej Brytanii
	● Marszałek Sejmu
	● Wicemarszałek Sejmu
Zawarte w:	Kontakty międzynarodowe : wizyty, spotkania, sympozja, konferencje
Obiekt cyfrowy	 Elżbieta II w Sejmie

XIV Ogólnopolskie Seminarium Archiwalne
Płock, 28-29 maja 2019 r.

Wyszukiwanie w bazie zdjęć – informacja o prawach autorskich

Opis bibliograficzny W

Rekord 2 z 3

Prawa autorskie i udostępnianie materiałów archiwalnych

Zamieszczone w bazie materiały podlegają ochronie zgodnie z prawem autorskim. Całość ani żadna z jej części nie może być przetwarzana ani wykorzystywana w celach komercyjnych.

Udostępnienie, w tym kopiowanie materiału archiwalnego, wymaga pisemnej zgody Dyrektora Biblioteki Sejmowej.

(Zarządzenie Nr 7 Szefa Kancelarii Sejmu z dnia 18 lutego 2016 r. w sprawie wprowadzenia w Kancelarii Sejmu instrukcji w sprawie organizacji i sposobu realizacji zadań w Archiwum Sejmu).

Przeczytałem powyższe postanowienia i zobowiązuję się ich przestrzegać.

Zamknij

Zabezpieczanie zasobu archiwalnego

- **2014 r.** - rozpoczęcie projektu **digitalizacji** dokumentów audialnych – *analogowe nagrania posiedzeń Sejmu i komisji sejmowych*
- cel - **zabezpieczenie** przed utratą zapisów wykonanych na **taśmach szpulowych i kasetach magnetofonowych** (*pierwsze pochodzą z początku lat 60-ych i mają charakter roboczy, obowiązek archiwizowania od roku 1972*)

Zabezpieczanie zasobu archiwalnego

- nagrania dźwiękowe

- **konwersja plików do formatów**
 - *wave* (dla celów archiwizacji)
oraz
 - *mp3* (dla celów użytkowych)
- dokumentacja gromadzona na serwerze – liczy **2157 plików** o wielkości **400,53 GB**
 - łącznie **1286 godzin** nagrań

XIV Ogólnopolskie Seminarium Archiwalne
Płock, 28-29 maja 2019 r.

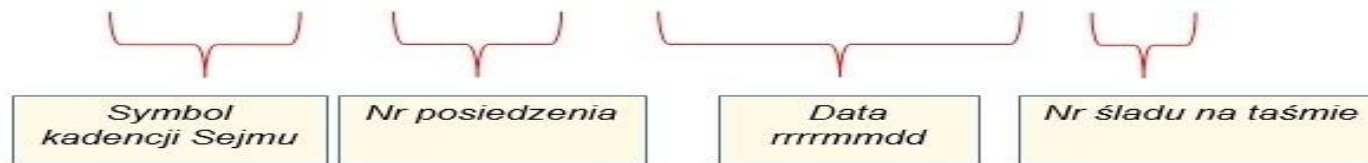
Zabezpieczanie zasobu archiwalnego

- nagrania dźwiękowe

schemat opisu nagrania dźwiękowego w systemie:

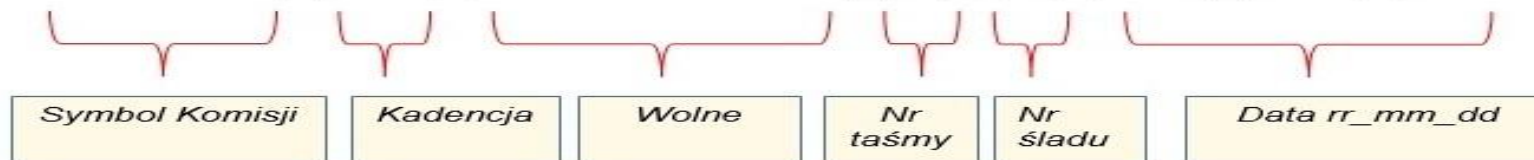
Sejm PRL 3. kadencja (1961-1965), posiedzenie 1. w dniu 15 maja 1961 r.

S003_P001_19610515_s1

Posiedzenie Komisji Spraw Zagranicznych w Sejmie PRL 9. kadencji (1985-1989) w dniu 20 marca 1987 r. : taśma 1, ślad 1

KSZA_09_00000000_1_1_87_03_20

XIV Ogólnopolskie Seminarium Archiwalne
Płock, 28-29 maja 2019 r.

Zabezpieczanie zasobu archiwalnego

- **2018 r.** – rozpoczęcie projektu **digitalizacji** dokumentów videofonicznych
- dotyczą posiedzeń Sejmu RP I kadencji
- prace prowadzone w technologii LTO
- stan zapisów *(na dzień 31 grudnia 2018 r.)* – **44 godz. nagrań**
- **listopada 2011 r.** cyfrowy zapis przebiegu posiedzeń Sejmu komisji i podkomisji sejmowych oraz innych wydarzeń mających miejsce w gmachu Sejmu

Zabezpieczanie zasobu archiwalnego

XIV Ogólnopolskie Seminarium Archiwalne
Płock, 28-29 maja 2019 r.

Dziękuję za uwagę

dane kontaktowe:

wojciech.Kulisiewicz@sejm.gov.pl

bozena.zmuda@sejm.gov.pl

XIV Ogólnopolskie Seminarium Archiwalne
Płock, 28-29 maja 2019 r.